

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Sommer 2024
Institution	Skive-Viborg HF og VUC
Uddannelse	HF-e
Fag og niveau	Religion B
Lærer(e)	Sacha Mose
Hold	sNreB24s (net)

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Introduktion og teori
Titel 2	Islam
Titel 3	Kristendom
Titel 4	Hinduisme
Titel 5	Jødedom
Titel 6	Fundamentalisme og radikaliserings
Titel 7	Projekt

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 1	Introduktion og teori
Indhold	<p>Teori og begreber:</p> <p><i>Begrebsnøglen til religion (Systeme iBog):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Fænomenologi (ikke teksteksempler) • Deprivation • Identitetsdannelse og religion • Indefra og udefra • Kategorisering af religiøse udøvere • Kommunikation mellem verdenerne • Konversion • Modeller af modeller for • Mystik • Myteteori • Offer • Ondskab • Rational choice • Religionsdefinitioner (inkl. Ninian smarts syv dimensioner) • Religiøse fællesskaber • Rent - urent • Ritualtyper • Ritualteori funktionalistisk • Ritualteori fænomenologisk • Karismatisk ledelse <p>Tekster:</p> <p>Biblen 1. Mosebog kapitel 1 – 3</p> <p>De kongelige tvillinger – dåb fra Holmens kirke (video)</p>
Omfang	Ca. 30 sider.

Særlige fokuspunkter	<p>Formålet med det introducerende modul er primært at skabe teoretisk grundlag for det videre arbejde med religionerne og de religionsfaglige emner, samt at genopfriske centrale religionsfænomenologiske og religionssociologiske begreber.</p> <p>Kursisterne skal kunne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - disponere en mundtlig fremstilling af et religionsfagligt stof og anvende religionsfaglig terminologi, teori og metode - karakterisere og analysere forskelligartede materialer med anvendelse af religionsfaglige begreber og -teorier - karakterisere og analysere religiøse og ikke-religiøse synspunkter, herunder etiske, og aktuelle diskussioner af religionsfaglig relevans med anvendelse af både indefra- og udefra-perspektiver - karakterisere og analysere væsentlige problemstillinger vedrørende forholdet mellem religion og nutidige samfund i en globaliseret verden, samt anvende religionsfaglige tilgange til bedre at forstå og håndtere aktuelle problemstillinger og konflikter - demonstrere viden om fagets identitet og metoder
Væsentligste arbejdsformer	<p>Individuelt arbejde med arbejdsopgaver online. Forløbet afsluttes med en modulopgave.</p>

Titel 2	<p>Islam</p>
Indhold	<p>Baggrund til islam:</p> <p>Jens Forman: <i>Muslimernes religion tro, praksis og sharia</i>, s. 9-14; 19-35; 42-43, 49-56</p> <p>Koranen: https://www.forlagetvandkunsten.dk/97507/search/</p> <p>Sura 55,26-27</p> <p>Sura 48,10</p> <p>Sura 48,18</p> <p>Sura 22,35</p> <p>Sufisme</p> <p>Mette Hougaard Sørensen: ”Hvad er sufisme?”, religion.dk (2009)</p> <p>Elsebeth Schiller: ”Hvem var Rumi?”, religion.dk (2011)</p> <p>Udvalgte digte af Jalal al-Din Rumi:</p> <p>”Bliv i åndens ild”, ”Om at vælge det gode”, ”Lad æslet bære mange læs” i Sherin Khanan: <i>Muslimernes islam</i> (Pantheon 2010), s. 63-64</p> <p>”Sfærens sang” i Reynold A. Nicholson (oversat af Bjarne W. Augustenborg): <i>Islams mystiske vej</i> (1914)</p> <p>”Hvis jeg var forenet med en ligesindets løbe” i Johannes Pedersen & Svend Søndergaard: <i>Islamisk Mystik</i> (Spektrum 1999)</p> <p>”Lyksaglighed” i <i>Din Rumi fra Divan</i> oversat af Rasmus Christian Elling (forlagetvandkunsten.dk)</p> <p>Sherin Khaknan: ”Sufisme har vist mig vejen til kærlighedens kilde”, religion.dk</p>

	<p>(2013)</p> <p><i>Den 2. Dimension: "Kristian Leth og sufismen", Afsnit 2 (DR 2013)</i></p> <p>"Dansende Dervisher Dancing Dervishes in Istanbul by Alexis Urusoff", youtube.com: https://www.youtube.com/watch?v=W_Km4j36khA</p> <p>Kate Østergaard: <i>Danske verdensreligioner – Islam</i> (Gyldendal 2006), s. 178-188</p> <p>Konversion</p> <p>Kate Østergaard: <i>Danske verdensreligioner – Islam</i> (Gyldendal 2006), s. 194-198, 202-204, 209-212</p> <p><i>Alverdens Tro</i>, Afsnit 5 om "Sufisme" (DR 2015)</p>
Omfang	Sider ca. 60.
Særlige fokuspunkter	<p>I modulet om Islam repeteres centrale aspekter og begreber fra religionen, hvorefter arbejdet fokuseres på emnerne sufisme, den islamiske mystik, og konversion til islam med anvendelse af relevant teori. Kursisterne lærer om sufismens dogmer med inddragelse af Koranvers og i arbejdet med udvalgte digte af Rumi. Desuden analyserer kursisterne sufiernes religiøse praksis (dhikr og sama) som den udtrykkes i bl.a. ritualer hadra og de tyrkiske sufiers dans. Her gøres brug af ritualteori og arbejdes bl.a. med kommunikation mellem verdner og kategorisering af mystiske oplevelser. Endelig trænes tekstanalyse med Sherin Khanan som case, og sufismens forskellige dimensioner undersøges med anvendelse af Ninian Smart's religionsmodel. Der fortsættes med sufisme i anden del af modulet, der har særligt fokus på konversion og den svenske Åke Eneborgs/Muhammed Muslims vej ind i sufismen. Her inddrages konversionsteori, kategorisering af religiøse udøvere (Jan Hjärpe) og om religiøse fællesskaber.</p> <p>Kursisterne skal kunne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - disponere en mundtlig fremstilling af et religionsfagligt stof og anvende religionsfaglig terminologi, teori og metode - redegøre for centrale sider ved kristendom og <u>islam</u> samt hinduisme eller buddhisme, herunder disse religioners formative, historiske og nutidige skikkelser - karakterisere og analysere forskelligartede materialer med anvendelse af religionsfaglige begreber og -teorier - karakterisere og analysere religiøse og ikke-religiøse synspunkter, herunder etiske, og aktuelle diskussioner af religionsfaglig relevans med anvendelse af både indefra- og udefra-perspektiver - karakterisere og analysere væsentlige problemstillinger vedrørende forholdet mellem religion og nutidige samfund i en globaliseret verden, samt anvende religionsfaglige tilgange til bedre at forstå og håndtere aktuelle problemstillinger og konflikter - demonstrere viden om fagets identitet og metoder
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde med arbejdsopgaver online, herunder læsning og analyse af tekster og film. Forløbet afsluttes med en modulopgave.

Titel 3	Kristendom
Indhold	<p>Baggrund til kristendom</p> <p>Allan Poulsen m.fl.: <i>Religion og kultur – en grundbog</i>, 3. udg. (Systeme 2015), s. 143-151, 156-161</p> <p>Religionsnørden: ”Kristendom basis”, youtube.com</p> <p>Værklæsning</p> <p><i>Bibelen online</i>: ”Apostlens Gerninger”, kap. 1-15, bibelselskabet.dk</p> <p>Baggrund til Apostlens Gerninger fra bibelweb.dk</p> <p>Geert Hallbäck: <i>Det Nye Testamente – en lærebog</i> (Anis 2010), s. 195-209 [redigeret]</p> <p>Karismatisk kristendom / Pinsekirken</p> <p>Rebecca Natasha Albinus m.fl.: <i>Religioner Lever</i>, 1. udg. (Lindhardt og Ringhof 2017), s. 87-89</p> <p>Lise Ludvigsen & Poul Mikkelsen: <i>Religion i det senmoderne samfund</i> (Systeme 2007), s. 24-31</p> <p>”Da ildtungerne ramte jorden”, Kristeligt Dagblad (2012)</p> <p>Jørgen S. Sørensen: ”Det vigtigste at vide om pinsekirken”, religion.dk (2005)</p> <p>Videoer og dokumenter om pinsebevægelsen/pinsekirken via Folkekirkens skoletjeneste: https://fs-oest.dk/kirkelige-retninger/pinsebevaegelsen/</p> <p><i>Den 2. dimension</i>: ”Pinsekirken” (DR 2013)</p> <p>Videoer om tungetale på youtube.com:</p> <p>Sebastian Olesen: ”Hvad skal jeg med tungetale?” af Vækkelse.dk (2013)</p> <p>Sprint: ”Tungetale – Helligåndens Google Translate” af Vidnesbyrd.dk (2013)</p> <p>Videoer om helbredelse på Teams:</p> <p>”Benbrud bliver helbredt” på Holstebro gågade d. 29.09.07</p> <p>”Brækket ben helbredt efter forbøn” i Jesushuset i Herning fra DR</p> <p>”Mies historie om helbredelse”</p> <p>Handout om karisma (Weber)</p> <p>Konversion</p> <p>Kaj Bollmann: ”Hvem kan konvertere til kristendommen?”, kristendom.dk (2019)</p> <p>Bernt G. Olsen & Synne Garff: ”Kærlighed i vinden”, bibelsselskabet.dk (2018)</p> <p>BMF: ”Mødte Gud i en drøm” i <i>Nyt på tværs</i> (2012)</p> <p>”Omvendt fra islam til kristendom” fra programmet <i>Aarhus rundt</i></p> <p>Handout om konversion og konversionsmodeller</p>
Omfang	Ca. 70 sider.
Særlige	Modulet begynder med en genopfriskning af viden om grundlæggende kristne forestillinger og behandler herefter konversion til kristendommen med anvendelse

fokuspunkter	<p>af konversionsteori (herunder Lewis Rambos konversionsmodel). Der arbejdes i modulet også med karismatisk kristendom/Pinsekirken og dens kendetegn. Kursisterne lærer om de centrale forestillinger og praksis, heriblandt tungetale, forbøn og helbredelse. Her inddrages bl.a. teori om religiøse fællesskaber, ritualteori og trækkes på viden om det senmoderne samfund og senmoderne religiøsitet. I modulet læses værket Apostlenes Gerninger, der fokuserer på kristendommens udvikling fra jødisk, partikulær sekt til selvstændig, universel religion gennem aktiv mission og rutinisering af karisma efter Jesus' død. I værk læsningen inddrages særligt teori om karismatisk ledelse og religiøse fællesskaber. Modulet indeholder hertil feltarbejde, hvor kursisterne deltager i en gudstjeneste.</p> <p>Kursisterne skal kunne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - disponere en mundtlig fremstilling af et religionsfagligt stof og anvende religionsfaglig terminologi, teori og metode - redegøre for centrale sider ved <u>kristendom</u> og islam samt hinduisme eller buddhisme, herunder disse religioners formative, historiske og nutidige skikkelser - karakterisere og analysere forskelligartede materialer med anvendelse af religionsfaglige begreber og -teorier - karakterisere og analysere religiøse og ikke-religiøse synspunkter, herunder etiske, og aktuelle diskussioner af religionsfaglig relevans med anvendelse af både indefra- og udefra-perspektiver - karakterisere og analysere væsentlige problemstillinger vedrørende forholdet mellem religion og nutidige samfund i en globaliseret verden, samt anvende religionsfaglige tilgange til bedre at forstå og håndtere aktuelle problemstillinger og konflikter - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - <u>analysere en længere, kompleks religiøs eller religionsvidenskabelig tekst</u>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Individuelt arbejde med arbejdsopgaver online, herunder læsning og analyse af tekster og film. Forløbet afsluttes med en modulopgave.</p>

Titel 4	Hinduisme
Indhold	<p>Baggrund til hinduisme</p> <p>”5 skarpe om hinduismen”(DR)</p> <p>Allan Poulsen: <i>Hinduisme</i> (Systeme iBog):</p> <ul style="list-style-type: none"> Kapitel 1: Introduktion og overblik (til og med afsnit 1.7 + 1.13 og 1.14) Kapitel 3: Filosofien om karma, genfødsel og udfrielse (alle afsnit) Kapitel 4: Bhagavadgita (alle afsnit) Kapitel 5: Guderne og deres familier (alle afsnit undtagen 5.9) Kapitel 7: Tilbedelsen af guderne (alle afsnit) Kapitel 9: Yoga (til og med afsnit 9.4) Kapitel 13: Dharma – etik og levevis (til og med afsnit 13.2 + 13.5) Kapitel 14: Kaster, ulighed og identitet (alle afsnit) Kapitel 16: Hinduismen i verden og i Danmark (til og med afsnit 16.2)

	<p>Tekster:</p> <p>4. Brihadaranyaka-Upanishad: Karma, samsara, moksha</p> <p>6. Bhagavadgita</p> <p>16. Huyler: Puja for gudinden</p> <p>29. Rigveda: Purushahymnen</p> <p>Hinduisme i DK</p> <p><i>Indefra med Anders Agger: "Tamiler" (DR 2019)</i></p> <p>Hare Krishna</p> <p><i>Miscellaneous Myths: "Krishna", youtube.com</i></p> <p>Ann Steendahl Søndergaard: "Hvad er Hare Krishna?" fra Religion.dk (2009)</p> <p><i>Himlen over Danmark: "En sang for Krishna" (DR 2006)</i></p> <p><i>Spørg mig om alt: "Hare Krishna munk" (DR 2016)</i></p>
Omfang	Ca. 55 sider.
Særlige fokuspunkter	<p>I modulet introduceres kursisterne til nogle af hinduismens grundlæggende begreber (fx atman, brahman, karma, reinkarnation, samsara og moksha) og forestillinger, og de lærer om tre frelsesveje (jnana-marga, karma-marga og bhakti-marga) af <i>Bhagavad Gita</i>. Der arbejdes endvidere med hinduistisk praksis (bl.a. puja) og laves ritualanalyse af ritualet ved Tirsbæk strand, der observeres i programmet <i>Indefra med Agger</i> med anvendelse af ritualteori. Desuden behandles kastesystemet og dets religiøse begrundelse, herunder begreberne rent/urent. Afsluttende beskæftiger forløbet sig med Hare Krishna-bevægelsen i Danmark. Der anvendes bl.a. konversionsteori på Gaura-Nitais rejse mod at blive Hare Krishna munk, og Caitanya Das kategoriseres ud fra Jan Hjärpes model.</p> <p>Kursisterne skal kunne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - disponere en mundtlig fremstilling af et religionsfagligt stof og anvende religionsfaglig terminologi, teori og metode - redegøre for centrale sider ved kristendom og islam samt <u>hinduisme</u> eller buddhisme, herunder disse religioners formative, historiske og nutidige skikkelser - karakterisere og analysere forskelligartede materialer med anvendelse af religionsfaglige begreber og -teorier - karakterisere og analysere religiøse og ikke-religiøse synspunkter, herunder etiske, og aktuelle diskussioner af religionsfaglig relevans med anvendelse af både indefra- og udefra-perspektiver - karakterisere og analysere væsentlige problemstillinger vedrørende forholdet mellem religion og nutidige samfund i en globaliseret verden, samt anvende religionsfaglige tilgange til bedre at forstå og håndtere aktuelle problemstillinger og konflikter - demonstrere viden om fagets identitet og metoder
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde med arbejdsopgaver online, herunder læsning og analyse af tekster og film. Forløbet afsluttes med en modulopgave.

Titel 5	Jødedom
Indhold	<p>”5 skarpe om jødedommen”(DR)</p> <p>Hans Henrik Fafner: <i>Jødedom – tro og praksis</i>, 1. udg. (Systime 2018), s. 8-15, 21-22, 31-36, 63-67, 77-82</p> <p>Sara Kviat Bloch & Heidi Laura: <i>Danske verdensreligioner - Jødedom</i>, 1. udg. (Gyldendal 2009), s. 22-26, 58-64, 67-69, 74-75, 114-115, 120-122, 144-148, 160-161, 165-166, 181-183, 201-204</p> <p>Bent Melchior: <i>Jødedom - en tekstcollage</i>, 2. udg. (1985), s. 15-16, 18:</p> <p>IV. Midrash: ”Du skal elske Herren”</p> <p>V. Talmud: ”Du skal frygte Herren, din Gud”</p> <p>VI. Talmud: ”Frygt for Gud og mennesker”</p> <p><i>Bibelen online</i></p> <p>5 Mos 14,3-21 (Bestemmelse om rene og urene dyr)</p> <p>2 Mos 12 (Påske og usyrede brød)</p> <p><i>Anne og Anders i Mellemøsten</i> (DR 2019)</p> <p><i>Himlen over Danmark: ”Moderne jøder”</i> (DR 2006)</p>
Omfang	Ca. 70 sider.
Særlige fokuspunkter	<p>Modulet har fokus på udvalgte aspekter af jødedommen med det formål, at kursisterne opnår en forståelse af jødedom som religion, fællesskab og identitet. I første del arbejdes med jødedommens religiøse grundtekster og forestillinger om bl.a. Gud og Messias. Hertil kommer omkring de jødiske bud og leveregler som en del af pagt- og udvælgelsestanken og den jødiske identitet, herunder kashrut-systemet, samt og centrale helligdage som sabbat og pesach. Forløbet introducerer ydermere kursisterne til de jødiske ”hovedretninger” (ortodokse, konservative, progressive/reformjøder) og nogle af de grupperinger, der eksisterer i Danmark. I arbejdet med materialet undersøger kursisterne bl.a den jødiske identitet og identitetsdannelse, hvor der trækkes på viden om det senmoderne samfund. Derudover arbejdes der som i de andre moduler med konversion og kategorisering af religiøse udøvere.</p> <p>Kursisterne skal kunne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - disponere en mundtlig fremstilling af et religionsfagligt stof og anvende religionsfaglig terminologi, teori og metode - redegøre for væsentlige sider af <u>yderligere én valgfri religion</u> og et veldefineret religionsfagligt emne - karakterisere og analysere forskelligartede materialer med anvendelse af religionsfaglige begreber og -teorier - karakterisere og analysere religiøse og ikke-religiøse synspunkter, herunder etiske, og aktuelle diskussioner af religionsfaglig relevans med anvendelse af både indefra- og udefra-perspektiver - karakterisere og analysere væsentlige problemstillinger vedrørende forholdet mellem religion og nutidige samfund i en globaliseret verden, samt anvende religionsfaglige tilgange til bedre at forstå og håndtere aktuelle problemstillinger og konflikter - demonstrere viden om fagets identitet og metoder

Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde med arbejdsopgaver online, herunder læsning og analyse af tekster og film. Forløbet afsluttes med en modulopgave.
-----------------------------------	---

Titel 6	Fundamentalisme og radikaliserings
Indhold	<p>Generelt om fundamentalisme og radikaliserings</p> <p>Hanne Følner & Bente Lund: <i>Fundamentalisme i kristendom og islam – frontkæmpere for Gud</i> (Systime), s. 21-29</p> <p>Ole Bjørn Petersen & Hans Henrik Fafner: <i>Radikaliserings og terrorisme</i> (Systime iBog)</p> <p>Kapitel 1: Radikaliserings og terrorisme</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1 Radikaliserings til venstre, til højre eller til religionen 1.2 Definitioner på radikaliserings 1.3 Terrorisme 1.4 Krigen mod terroristerne <p>Islam</p> <p>Ole Bjørn Petersen & Hans Henrik Fafner: <i>Radikaliserings og terrorisme</i> (Systime iBog):</p> <p>Kapitel 3: Islamisk radikaliserings</p> <ul style="list-style-type: none"> 3.1 Islamismen som en totalitær ideologi 3.2 Islamismens udvikling (fra ”Tolerante og intolerante vers i Koranen” og resten af siden) 3.4 Fra den "nære" fjende til den "fjerne" fjende 3.5 Fra ensomme ulve til enkeltmands-terrorister 3.6 Nettets krigere i cyper-jihad 3.8 Islamisterne i Danmark 3.9 Tekster til kapitel 3: Danmarks børn i hellig krig <p><i>På sporet af de hellige krigere, Afsnit 1-3</i></p> <p>Hinduisme</p> <p>Ole Bjørn Petersen & Hans Henrik Fafner: <i>Radikaliserings og terrorisme</i> (Systime iBog):</p> <p>Kapitel 7: Hinduistisk radikaliserings</p> <ul style="list-style-type: none"> 7.1 Konflikt mellem de kristne og hinduer 7.2 Babri Masjid Moskeen jævnes med jorden 7.3 Ayodhya som symbol på den sårede hinduisme 7.4 To sider af Indien: Det åbne samfund 7.5 Hindunationalismens rødder

	<p>7.6 Savakar og hindutva</p> <p>7.7 Rashtriya Swayamsevak Sangh</p> <p>7.8 Den mytiske baggrund for hinduismens terror</p> <p><i>De kasteløse: Kastevold</i></p>
Omfang	Ca. 50 sider.
Særlige fokuspunkter	<p>I modulet behandles fundamentalisme og radikaliserings som religionsfagligt emne med særligt fokus på islam og hinduisme. I islam beskæftiger kursisterne sig bl.a. med begrebet jihad, og hvordan begrebet anvendes og legitimeres af islamister. I hinduismen handler det bl.a. om nationalhinduismen, og de konflikter der er mellem disse grupper og Indiens kristne og muslimer. Hertil kommer kursisterne omkring den vold, der eksisterer mellem højkaster og kasteløse, og de ser på indflydelsen i Indien.</p> <p>I hele forløbet skal du træne inddragelsen af relevant teori. Meget af den teori du skal arbejde med, er kendt teori, men der er også lidt nyt.</p> <p>Kursisterne skal kunne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - disponere en mundtlig fremstilling af et religionsfagligt stof og anvende religionsfaglig terminologi, teori og metode - redegøre for væsentlige sider af yderligere én valgfri religion og <u>et veldefineret religionsfagligt emne</u> - karakterisere og analysere forskelligartede materialer med anvendelse af religionsfaglige begreber og -teorier - karakterisere og analysere religiøse og ikke-religiøse synspunkter, herunder etiske, og aktuelle diskussioner af religionsfaglig relevans med anvendelse af både indefra- og udefra-perspektiver - karakterisere og analysere væsentlige problemstillinger vedrørende forholdet mellem religion og nutidige samfund i en globaliseret verden, samt anvende religionsfaglige tilgange til bedre at forstå og håndtere aktuelle problemstillinger og konflikter - demonstrere viden om fagets identitet og metoder
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde med arbejdsopgaver online, herunder læsning og analyse af tekster og film. Forløbet afsluttes med en modulopgave.

Titel 7	Projekt
Indhold	”Det religionsfaglige projekt” i Dorte Thelander Motzfeldt: <i>Religion: Teori – fænomenologi – metode</i> (Systime ibog):
Særlige fokuspunkter	Kursisterne udarbejder en projektrapport om et selvvalgt religionsfagligt emne, som danner grundlag for den mundtlige eksamen. Projektrapporten har fordrer religionsfaglig fordybelse og inddragelse af religionsvidenskabelige metoder og teorier samt en refleksion over metode og teorivalg.